

Communicatie

Campus Blairon 200, 2300 Turnhout
stad@turnhout.be, www.turnhout.be

TURNHOUT

Verslag

Datum: 12.06.2025

Heraanleg Gasthuisstraat – verslag workshop handelaars

In 2027 vernieuwt Stad Turnhout de Gasthuisstraat. Op 12 juni organiseerden we een workshop, begeleid door ontwerpbureau Stramien, om samen met de handelaars na te denken over de toekomst van de Gasthuisstraat.

Dit verslag bestaat, net als de workshop, uit twee delen:

- pagina's 2 t.e.m. 3: verslag van de presentatie met algemene projectinfo
- pagina's 3 t.e.m. 6: verslag van de verschillende thematafels. Aan de verschillende thematafels werd met de aanwezigen dieper ingegaan op bepaalde aspecten van de Gasthuisstraat.

Projectinfo

Afbakening projectzone

De heraanleg van de Gasthuisstraat beslaat niet enkel deze straat. Ook de Zeshoek, een stukje van de Leopoldstraat, een deel van de Korte Gasthuisstraat en de aansluiting met de Grote Markt worden mee vernieuwd. De exacte contour zal tijdens het voorontwerp verfijnd en mogelijks bijgesteld worden.

Timing

We streven ernaar om deze planning aan te houden:

- Tussen juni en oktober: analyse inbreng participatie, voorontwerp maken
- 14 oktober: tweede workshop met handelaars waarbij het voorontwerp wordt getoond en samen besproken wordt.
- Eind 2025/begin 2026: het finale ontwerp van de straat ligt vast
- 2026: werken door de verschillende nutsmaatschappijen
- 2027: eigenlijke heraanleg van de straat, zal in fases gebeuren

Een gezonde handelsstraat

Ontwerpbureau Stramien heeft bestudeerd hoe de Gasthuisstraat vandaag gebruikt wordt. Daarna definieerden ze enkele ambities die van de Gasthuisstraat een langdurig gezonde winkelstraat kunnen maken:

- Alle panden in de Gasthuisstraat zijn integraal toegankelijk
- De verharding is comfortabel en sterk
- Het ontwerp zet in op een mooi straatbeeld
- Mooie gevels zorgen voor karakter
- Er is ruimte voor ontmoeting in de straat
- Er is aandacht voor regenwaterinfiltratie en -buffering

We zien daarin ook kansen voor de toekomst van de Gasthuisstraat:

- De straat is voor iedereen, ook voor mensen met beperkingen
- Er zijn voldoende rust- en ontmoetingsplaatsen
- Leven in de straat zorgt voor een optimale winkelbeleving
- Meer groen in de straat of aan de gevels
- Bijzondere inrichtingen (tijdelijk of permanent) moeten kunnen
- Hoe omgaan met leegstand en restruimte?

Samenvatting bevraging

Voor de start van de workshop konden handelaars – vrijblijvend – een bevraging invullen over de noden van de straat en de wensen voor de toekomst. Dit zijn de meest opvallende bevindingen uit de antwoorden die we ontvingen op de vragen:

- Weinig verrassende zaken
- Busverkeer is bron van ergernis
- Voor fietsparkeren moet gezocht worden naar bijkomende locaties
- Groen kan een duidelijke meerwaarde zijn
- De Schuttershofstraat in Antwerpen wordt vaak vermeld als inspiratie

Uit de bevraging kwamen ook enkele mogelijke quickwins naar voren. We onderzoeken of we hier eventueel al sneller mee aan de slag kunnen:

- Openingsuren fietspunt Leopoldstraat tot 18.30 uur?
- Fietsparkeren op de Grote Markt?
- Politiepatrouilles, te voet en aanspreekbaar zouden het veiligheidsgevoel verhogen
- Drempelloos winkelen mogelijk maken

Workshop

Laden & lossen

- » Van de venstertijden heeft het **ochtendslot** (8u30-11u30) **de voorkeur**. Het kan in vraag gesteld worden of het avondslot (18u30-20u30) nog relevant is. De periode voor de opening van de winkels is het populairst; voorstel om het ochtendslot te vervroegen.
- » **Geparkeerde fietsen** op de laad- en loszones (en bij aanvulling in heel de straat) vormen vaak een probleem voor het vlot laden en lossen. Ook **afval, vuilnisbakken en -containers** belemmeren het vlot laden en lossen.
 - » Er wordt aangehaald dat er veel plaats is voor fietsen in de Vivaldigalerij.
 - » Invoeren van venstertijden voor fietsers, zoals in Bruul, Hasselt...
- » **Grotere bestelwagens en bakwagens** ondervinden geregeld problemen in de straat (o.a. moeilijk manoeuvreren).
 - » Leveringen via kleine shuttles? Geen zwaar verkeer meer in de straat?
- » **De meeste handelaars opteren voor een pleininrichting (straat-inrichting op 1 niveau): een shared space zonder aparte laad- en loszones waarbij de Grote Markt wordt binnengetrokken in de straat.**

Day- & nightscape

- » Niet iedereen voelt zich veilig overdag. Dit komt door meerdere factoren, namelijk **het verkeer** (bussen, snelle fietsers, steps, fatbikes), **grote groepen** (voornamelijk jongeren, het horen van een vreemde taal), de **verloedering** (slecht onderhouden zitbanken, leegstand, vandalisme), de **vele obstakels** zorgen voor 'struikelschrik', **rommelige uitstraling** en **verdoken plekken** (zoals de Hofpoort).
 - » Het introduceren van **verplaatsbaar groen** kan de overlast gepaard aan het groen spreiden.
 - » Frequenter **reinigen van de zitbanken**.
 - » De straat **obstakelvrij** maken (meer ruimte voor de reinigingskar, een gemeenschappelijke regeling rond de afvalophaling...).
 - » Het **spreiden van de zitgelegenheden** en voorzien van zitgelegenheden voor kleine groepen en individuen.
 - » Kan Stad Turnhout het onderhoud van de **leegstaande panden** aansturen? Kunnen de leegstaande panden gebruikt worden als fietsenstalling?
 - » Meer **handhaving** door patrouilles te voet of met de fiets en het handhaven door camera's.
 - » Het creëren van **meer beleving** in de straat door muziek in de straat, een mobiel (eet)kraam, kunst en striptekeningen aan etalages leegstaande panden...
- » 's Avonds kan de straat veiliger aanvoelen door de **stegen meer te verlichten en etalages langer te laten branden**. Het aanmoedigen van avondactiviteit is ook bevorderlijk, zoals een horecazaak, wat zorgt voor meer beleving.
 - » De private **parking Hema** is onverlicht. Verlichting kan deze plek veiliger maken.
- » Als de handelaars nadenken over de verlichting, hebben (warme) **kabelverlichting en sfeerverlichting** bij de plantvakken en zitbanken de voorkeur.
 - » Verlichting kan een deel zijn van het USP van de Gasthuisstraat (zie 's-Hertogenbosch).
 - » De eindejaarsversiering vanaf november is positief voor de straat. Kunnen we ook iets bedenken voor tijdens de zomer?
 - » Het zou een meerwaarde zijn als de (historische) gevels verlicht worden (zie Grote Markt Antwerpen).
 - » Kan de functionele kabelverlichting flexibel gebruikt worden m.a.w. kan het aangepast worden naar speciale momenten?

Fietsparkeren

- » De geparkeerde fietsen (en omgevallen fietsen) in de straat zorgen voor **wanorde** en een rommelig beeld. Fietsen tegen de gevels zorgen voor beperkte toegankelijkheid. Fietsen **op de laad- en loszones** tijdens de venstertijden zorgen voor problemen tijdens leveringen bij winkels.
- » De discussie van **parkeren voor de winkeldeur** moet uitvoerig gevoerd worden. De meeste handelaars menen dat dit niet haalbaar is. Daarbij is de tijdswinst beperkt. Sommige vinden dat dit wel mogelijk moet zijn onder het concept van snelle shoppers.
- » Welke **oplossingen** stellen de handelaars voor de huidige fietsproblematieken?
 - » Het voorzien van een grote **beveiligde fietsenstalling** (omwille van schrik voor diefstal) in het centrum. Om hier snel mee te beginnen, kan de stad al een tijdelijke bewaakte fietsenstalling openen. Deze fietsenstalling moet ordelijk en proper zijn. De stallingen liggen best nabij en verspreid bij de Gasthuisstraat. Het is belangrijk dat deze stallingen later open zijn, zodat de stalling frequenter gebruikt zal worden (o.a. werknemers Gasthuisstraat stimuleren stalling te gebruiken).
 - » Zones van groen en fietsparkeren **combineren** om orde te scheppen.
 - » **Deelfietsen** (systeem back-to-many, zoals de Velofietsen in Antwerpen) om foutief fietsparkeren tegen te gaan.
 - » **Vormgeving en inrichting** (goede signalering) moet duidelijk maken waar je kan parkeren.

- » Extra **locaties voor fietsnietjes** zijn Lebon en op de hoeken met de stegen.
- » **Sensibiliseren** bij fietsers in combinatie met correcte handhaving kunnen een positief effect hebben (zie Turnova).
- » Hier moet goed over nagedacht worden, want fietsen worden steeds meer gebruikt. Ook moet er nagedacht worden over stallingsplaatsen voor verschillende soorten fietsen (bv. de problematiek dat bakfietsen groot en hinderend kunnen zijn).

Ontmoeting en beleving

- » **Toegankelijkheid en bereikbaarheid** zijn belangrijke factoren waarom klanten de Gasthuisstraat bezoeken. Er zijn voldoende parkings, maar deze zijn niet voldoende aangeduid. Handelaars stellen voor om met dynamische bezettingsborden te werken.
- » Het bestaande **LED-scherm** (informatiedrager) wordt als zeer positief ervaren.
- » **Terrasmogelijkheden** (meer ruimte voor horeca) zijn een groot voordeel in de aantrekkelijkheid van de straat.
- » **Zitbanken** zijn interessant, maar de bestaande banken zijn slecht onderhouden en worden veelal gebruikt door groepen jongeren. Het is jammer dat het verhaal van de zitbank niet gekend is. Banken zijn belangrijke rustpunten in de straat.
- » **Laag groen** in afgeboorde plantvakken hebben de voorkeur bij veel handelaars (zie London, Borough of Bromley). De huidige bloembakken op de verlichtingspalen worden positief ondervonden. Denk goed na over het groen, vooral in termen van onderhoud.
- » Een **zigzag in het meubilair** in de straat zou meer dynamiek geven aan de straat (zie Schuttershofstraat, Antwerpen).
- » De kabels in de Gasthuisstraat mogen verdubbelen om **versiering/decoratie in de lucht** mogelijk te maken (zie Canada, Montréal). Er kan kunst geïntroduceerd worden in de straat om de beleving te verhogen.
- » Het moet als handelaar mogelijk zijn om een stuk van het openbaar domein voor je vitrine in te nemen om een **braderiegevoel** te creëren.
- » We kunnen het verhaal van de Gasthuisstraat meer in de kijker zetten door **een QR-code** over de Gasthuisstraat te verspreiden (zoals in musea). Nog een voorbeeld om de beleving van de straat te verbeteren is Carnaby Street Londen (boog in de straat).
- » De huidige veegwagens zorgen voor hinder. Ze maken de etalages vuil.

Het verhaal van de Gasthuisstraat

- » Op dit moment is er weinig beleving, sfeer en gezelligheid in de straat. Zeker na de openingsuren van de winkels valt de straat stil.
- » Inzetten op **verschillende aspecten**, zoals sfeer, veiligheid, netheid, klasse, winkelaanbod en beleving. Het een kan niet zonder het ander. De Gasthuisstraat is makkelijk, dichtbij en bereikbaar.
- » **Verbinding** is belangrijk tussen stad, handelaars, inwoners en klanten.
- » Koppelen aan **citymarketing**. Citymarketing meer rond samen dingen organiseren. Meer acties vanuit de handelaars realiseren, bijvoorbeeld meer activiteiten en kramen bij de braderij. Koppelen aan de markt op zaterdag? Combinaties met toeristisch treintje? Gebruik van (oude) wegwijzers gekoppeld aan winkels en andere attractiepolen in de stad.
 - » Inzetten op een centrumwandelpad voor toerisme? Gasthuisstraat, Sint-Antoniusstraat, Herentalsstraat, Speelkaartenmuseum...
 - » Visuele verbinding tussen Turnova en Gasthuisstraat.
 - » Thema's beter uitwerken rond Kerstmis, braderij, opendeurdagen, solden...
- » Inzetten op beleving voor **dagjestoeristen** (ook Nederland, Duitsland).
- » Beschrijf **het handelsmerk van de Gasthuisstraat**:

- » Centrum Turnhout, dagje beleven / Dagje vol beleving > het handelscentrum ligt centraal tussen alle attractiepolen. Daarbij gaat het over meer dan winkelen. Er is meer dan de Gasthuisstraat, gans het centrum. Streven naar meer aanbod, concurrentie is goed.
- » Staycation / Dichtbij huis even weg zijn / Shoppen als een hertendame / Gastvrij in de Gasthuisstraat > Inzetten op de gastvrijheid van Turnhout en de typische karaktertrekken zoals de kaarten of reuzen van Turnhout.
- » Turnhout van ... hernemen / Te gast in de Gasthuisstraat

Vervolg

De inzichten die we verkregen uit de workshop en uit de bevraging nemen we mee bij de opmaak van het voorontwerp. Op dinsdag 14 oktober nodigen we alle handelaars opnieuw uit voor een tweede workshop. Tijdens deze tweede workshop:

- lichten we de ontwerpprincipes aan je toe;
- vragen we je feedback op het voorontwerp;
- en leggen we uit hoe we zijn omgegaan met de inzichten die we verkregen hebben uit de eerste workshop. Welke inzichten hebben we overgenomen, waarom en waarom anderen niet?

Noteer deze datum dus alvast, een uitnodiging met alle concrete info mag je in september verwachten.

Heb je ondertussen nog vragen? Je kan ons makkelijk bereiken met een e-mail naar gasthuisstraat@turnhout.be.

